

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za izvenzemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 86. — ŠTEV. 86.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 13, 1921. — SREDA, 13. APRILA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

TRIJE GLAVNI CILJI ANGLEŠKE POLITIKE

ANGLija se je vedno dežala treh glavnih ciljev v politiki, ki so mornariška sila, kolonialna ekspanzija in kavnotežje sil na kontinentu.

Poroča Paul Scott Mowrer.

Pariz, Francija, 11. aprila. — Najbolj odlična poteza angleške zunanje politike je njena temeljna doslednost. Posameznosti se lahko izpreminjajo, a temeljni principi ostanejo vedno isti. Mornariška sila, kolonialna ekspanzija in vzdržanje ravnotežja na kontinentu. Ic teh stalnih zvezdah so angleški piloti skozi stoletja vodili angleško državno ladjo.

Ves narodni obstojej je organiziran na temelju teh principov in če bi se eden teh principov izjavil, bi bil ogrožen ves narodni obstojej. Nobenega globljega negotova ni v človeku ali narodu kot je nagon samohranitev in temelji angleške zunanje politike so prav tako resnični za radikalne delavek kot za največje reakcione.

Anglija je gosto koncentrirana industrijska občina ter odvisna od svojih kolonij v širilih delih sveta ne le glede surovin, temveč tudi glede živil, katere zauživa. Neobhodno potrebna za to je mornariška sila. Če bi bile v časih stiske velike pomorske poti blokirane za angleško plovbo, bi moral angleški narod, opropan surovin, zapreti svoje tvoornice in opropan mesu in žita, stradati.

Vedno naraščajoče povpraševanje po živilih in surovinah obenezem željo, da se zavaruje obstojne kolonije s tem, da se jih tesneje spoji skupaj ali da se jih obkroži z drugimi, vodi neizogibno do kolonialne ekspanzije ali kolonialnega razširjenja.

Končno pa se je treba spomniti, da leži angleški otok tesno poleg evropske celine, na kateri so bile cela stoletja v neprestanem ravnatelju med seboj nekatere najbolj strašljive vojaške sil. Če bi se te vile združile ali če bi ena teh pridobila hegemonijo nad ostalimi, bi se morala Anglija kljub svoji mornarici tresti. Vsled tega skrbti Anglija za to, da ne vzbudi nasprotstva kontinentalne Evrope kot take s tem, da bi hotela dobiti vostovsta na svetovskem kontinentu ali se skušala preveč vmešati v evropske zadeve.

Če pa je videti, da je vsa evropska kontinentalna sila na tem, da obvlada vse druge, je treba vso težo Anglije brez obotavljanja vrči na nasprotno stran. Tako je naprimer leta 1815 Anglija pomagala strmoglavit Napoleonu I. Leta 1918 pa je pomagala strmoglavitu Viljemu II. Kakorhto pa je bil njen cilj dosežen vr je bilo na kontinentu zopet doseženo ravnotežje, se je leta 1815 umaknila tako hitro kot mogoče iz vseh komplikacij vojno-časnih zvez ter zopet razvela svoje stališča nezainteresirane pozornosti, katero zavzema tudi danes. Ker pa je postal Francija konec vojne najmočnejša vojaška sila na kontinentu, je vrčel angleški inštinkt, da se vzdrži ravnotežje, zopet postaviti.

Pomalem se je pričela Anglija nagibati proti Nemčiji, ne iz ljubnosti do Nemčije ali iz sovraštva do Francozov, temveč enostavno v namenu, da bi se tehnična zopet umirila ter prišla v ravnošesje. — Naj bo prijateljstvo, utrijetno s krvjo na bojnem polju, še takoj veliko, kdo more jamčiti, da ne bo postal prevladovanje Francije na kontinentu v petdesetih ali sto letih prav tako nevarno za Anglijo kot je bilo ono Španške v petnajstem stoletju ali Nemčije leta 1914? — Ce bi pa Nemčija okrevala v političnem in vojaškem oziru hitreje kot se je pričakovalo, če bi bila zovet v stanu ogrožati Francijo in če bi se zvezala z Rusijo, bi se angleški inštinkt takoj vrnil k Franciji. O vsem tem ne more biti niti najmanjšega dvoma.

Cuječnost Anglije v vseh mednarodnih zadevah je energična in neutrudljiva. Nikdar ne zanemarja prilike, da se zopet ustavovi ravnošesje.

Toliko gleda splošnih principov. V bolj neposrednem smislu pa ima Anglija sedaj dva velika posla. Prvi je, da čimprej mogoče popravi svoj grdo omajani finančni položaj. V ta namen je je treba trgov za svoje izdelke, kajti taki trgi so boljši kot pa najlepše obljube. Dokler ne bodo Nemčija, Rusija in celo države "balcanizirane Evrope" zopet vostavljene na zdravo ekonomsko podlago, ne more biti nobene resnične prosperitete za Anglijo. Vsled tega priporoča Anglija zmernost v reparacijskem vprašanju, na korist Nemčije. Raditev je zopet ustanovila ekonomski odnosaje celo s sovjetsko Rusijo ter bo skušala ustanoviti podonavsko federacijo, ki bo zagotovila nekaj stabilnosti centralni in južno-iztočni Evropi.

Angleški finančni in trgovski interesi so bili v zadnjem času nemorno na delu, da spravijo vojno iz misli prebivalcev teh del. — Angleški so na ta način v enem oziru mogočen faktor za rekonstrukcijo Evrope, dočim so v drugem oziru ovire, take rekonstrukcije. — Ker vztrajajo izključeno na ekonomskem stališču, ne morejo razumeti izključno političnega stališča, ki mora neizogibno imeti prednost v takovzani "balcanizirani Evropi". Ker so mogoče svoznali to svojo prvočno zmotno, se Angleži počasi umikajo s kontinentalnega političnega polja ter puščajo kontinentalnim državam, da urede te stvari med seboj tako kot pač morejo.

Nadaljnja velika skrb Anglije je pa bodočnost Rusije. Rusije je bila nekoč rivalka Anglije tam, kjer je najbolj ranljiva, namreč — v Indiji in tudi bodoča Rusija bo morda stopila na isto mesto, na katerem je stala carska. To dela angleški diplomaciji in politiki skrb in sive lase in po vsej pravici.

GRŠKE ČETE IZGUBLJAJO TLA.

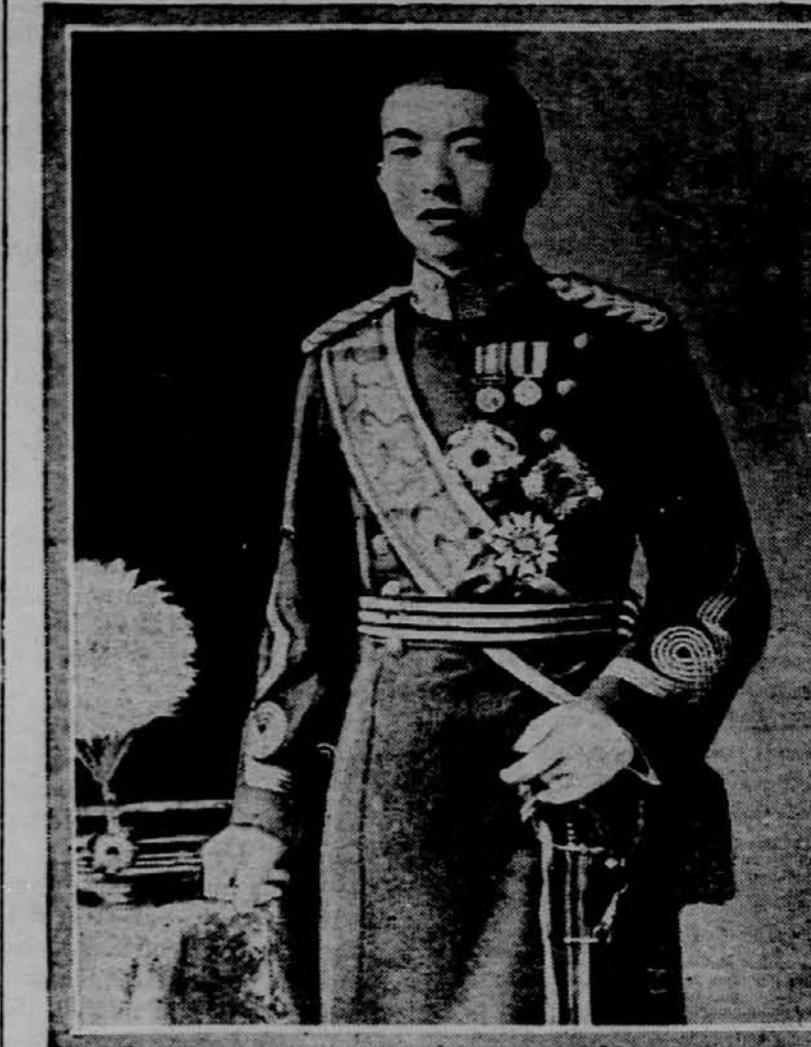
Pariz, Francija, 11. aprila. — Poročila iz Male Azije kažejo, da pritisajo Turki na Grke na južnem sektorju in tudi proti severu, v pokrajini Bruse.

Afium Karahisar, važno železniško središče ob Bagdadski železni, kjer se prega iz Smirne pridruži glavni črti in kojega zavzetje od strani Grkov v njih ofenzivi se je smatralo za velik uspeh, so zopet zavzeli čete Keman paša, soglasno z zadnjimi poročili, katera je dobil tukajšnji zunanji urag.

JAPONSKI PRINC NE BO PRISEL V AMERIKO.

Washington, D. C., 11. aprila. — Predsednik Harding je dobil das pismo, v katerem mu poroča Japonski krownprinc, da vsled nepriskrivanju Karahisar ter se načnili na svoje stare postojanke.

Izgube grške severne armade so razvidne iz stanja teh divizij, Ameriko.

Japonski princ, ki je pisal, Hardingu, da ne bo prišel v Ameriko.

PREDSEDNIK HARDING PREKI SOD JE BIL ZA SKLENITEV MIRU PROGLAŠEN NA GRŠKEM

Odobrenje versailleske mirovne pogodbe z gotovimi pridržki in brez Lige narodov.

Washington, D. C., 12. aprila. — V poslanici, katero je naslovil James predsednik Harding na kongres, je reklo, da bi bilo tako veliko, kdo more jamčiti, da ne bo postal prevladovanje Francije na kontinentu v petdesetih ali sto letih prav tako nevarno za Anglijo kot je bilo ono Španške v petnajstem stoletju ali Nemčije leta 1914? — Ce bi pa Nemčija okrevala v političnem in vojaškem oziru hitreje kot se je pričakovalo, če bi bila zovet v stanu ogrožati Francijo in če bi se zvezala z Rusijo, bi se angleški inštinkt takoj vrnil k Franciji. O vsem tem ne more biti niti najmanjšega dvoma.

Cuječnost Anglije v vseh mednarodnih zadevah je energična in neutrudljiva. Nikdar ne zanemarja prilike, da se zopet ustavovi ravnošesje.

Toliko gleda splošnih principov. V bolj neposrednem smislu pa ima Anglija sedaj dva velika posla. Prvi je, da čimprej mogoče popravi svoj grdo omajani finančni položaj. V ta namen je je treba trgov za svoje izdelke, kajti taki trgi so boljši kot pa najlepše obljube. Dokler ne bodo Nemčija, Rusija in celo države "balcanizirane Evrope" zopet vostavljene na zdravo ekonomsko podlago, ne more biti nobene resnične prosperitete za Anglijo. Vsled tega priporoča Anglija zmernost v reparacijskem vprašanju, na korist Nemčije. Raditev je zopet ustanovila ekonomski odnosaje celo s sovjetsko Rusijo ter bo skušala ustanoviti podonavsko federacijo, ki bo zagotovila nekaj stabilnosti centralni in južno-iztočni Evropi.

Angleški finančni in trgovski interesi so bili v zadnjem času nemorno na delu, da spravijo vojno iz misli prebivalcev teh del. — Angleški so na ta način v enem oziru mogočen faktor za rekonstrukcijo Evrope, dočim so v drugem oziru ovire, take rekonstrukcije. — Ker vztrajajo izključeno na ekonomskem stališču, ne morejo razumeti izključno političnega stališča, ki mora neizogibno imeti prednost v takovzani "balcanizirani Evropi". Ker so mogoče svoznali to svojo prvočno zmotno, se Angleži počasi umikajo s kontinentalnega političnega polja ter puščajo kontinentalnim državam, da urede te stvari med seboj tako kot pač morejo.

Nadaljnja velika skrb Anglije je pa bodočnost Rusije. Rusije je bila nekoč rivalka Anglije tam, kjer je najbolj ranljiva, namreč — v Indiji in tudi bodoča Rusija bo morda stopila na isto mesto, na katerem je stala carska. To dela angleški diplomaciji in politiki skrb in sive lase in po vsej pravici.

GRŠKE ČETE IZGUBLJAJO TLA.

Pariz, Francija, 11. aprila. — Poročila iz Male Azije kažejo, da pritisajo Turki na Grke na južnem sektorju in tudi proti severu, v pokrajini Bruse.

SEDEMDESETLETNI STAREC SE JE OBESIL.

Middletown, N. J., 11. aprila. — Tukaj se je obesil sedemdesetletni William A. Quackenbush. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da se je zbal, da bi ne postal preveč star.

JAPONSKI PRINC NE BO PRISEL V AMERIKO.

Washington, D. C., 11. aprila. — Predsednik Harding je dobil das pismo, v katerem mu poroča Japonski krownprinc, da vsled nepriskrivanju Karahisar ter se načnili na svoje stare postojanke.

Važno za potnike.

Kdor želi v bližnji bodočnosti potovati v stari kraj, naj se obrne na nas, da mu pošljemo vse navodila, kako je mogoče dobiti potni list.

Kdor že ima jugoslovanski ali ameriški potni list lahko potuje kadar moč.

Kdor pa spada v zasedeno ozemlje, in želi potovati v stari domovino, mu že vedno lahko prekrbimo potni list, kadar pride v New York.

V vsakem osoru se obrnite na tukaj.

FRANK SAKSER STATE BANK

(potniški oddelok)

22 Cortlandt Street, New York, N. J.

FRANK SAKSER STATE BANK

(potniški oddelok)

22 Cortlandt Street, New York, N. J.

WRANGLOVA ARMADA VZNEMIRJA ATENE

Grki se boje, da bodo ruski begunci pomagali turškim nacionalistom potom napada na Carigrad.

Carigrad, Turčija, 12. aprila. — Vprašanje, kaj storiti z armado generala Wrangla, vznemirja tako zavezničke kot tudi Turke. Turki bi se kaj radi iznenabili teh nedobrodružnih gostov, ki so povzročili, da so cene živil v Carigradu zelo poskočile, dočim vidijo zaveznički, posebno pa Grki, v Carigradu.

Zastopniki premogarjev bodo pozneje sporocili trojni delavci,

zvez, če je upanje na uravnavo zadostno ugodno, da upraviči prelazitev stavke narodne zvezze zeleničarjev ter narodne federacije transportnih delavev, kjerih člani so pripravljeni zastaviti danes, to je v torek ob dvanajstih zvez.

Izjavljalo se je danes tukaj, da ne bo nobene stavke teh dveh delavskih skupin, razen če se bodo izjavljala pogajanja, ki se vrše danes.

Izgleda se je smatralo v splošnem za zadovljive, čeprav je neki član premogarskega izvrševalnega komiteja včeraj zvez.

— Mi se še nismo sprejeli glede proti-predlogov. Včerajšnje postopanje je komaj prišlo preko uvodnega študija onih stvari, ki so neposredno važnosti in londonski "Times" izjavlja, da ni prišlo iz tega ničesar drugega kot obrazložitev problema v njegovi celi načini težko.

V različnih krogih se je danes izjavljalo, da so bili premogarji pripravljeni razprejeti skrčenje plač potom ustanovljenja izpremijajoče.

Operacije za zavarovanje rovov pred poplavou gredo naprej brez vsakega oviranja v včeni premogovnih poljih v Združenem kraljestvu.

DEL BULGARSKIH OTROK. TRIJE BANDITI PRIJETI.

Sofija, Bulgarska, 12. aprila. — Šolski otroci obej spolov, od osmih let naprej, so sedaj prisiljeni delati v javni blagor za deset dni. Z delom so pričeli v poslednjem. Otroci so z navdušenjem pozdravili to novo postavo in pod vodstvom učiteljev so pričeli sadi vrtovce in drevesa, okopavati vrtove ter opravljati nadaljnja dela, ki so primerno na njih.

DODAJTEV V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Atene, Grška, 12. aprila. — Danes se je tukaj v poslanski zboru predstavil James predsednik Harding na kongres, ki je razpravljal o uveljavljenju vojnega prava po celi Grški. Ministrski predsednik Gounaris je obrnil pozornost poslancev na to zadevo tekom preteklega večera.

Atene, Grška, 12. aprila. — Danes se je tukaj v poslanski zboru predstavil James predsednik Harding na kongres, ki je razpravljal o uveljavljenju vojnega prava po celi Grški. Ministrski predsednik Gounaris je obrnil pozornost poslancev na to zadevo tekom preteklega večera.

Atene, Grška, 12. aprila. — Danes se je tukaj v poslanski zboru predstavil James predsednik Harding na kongres, ki je razpravljal o uveljavljenju vojnega prava po celi Grški. Ministrski predsednik Gounaris je obrnil pozornost poslancev na to zadevo tekom preteklega večera.

Atene, Grška, 12. aprila. — Danes se je tukaj v poslanski zboru predstavil James predsednik Harding na kongres, ki je razpravljal o uveljavljenju vojnega prava po celi Grški. Ministrski predsednik Gounaris je obrnil pozornost poslancev na to zadevo tekom preteklega

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

In corporation

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" Izdala vesna dan izvajanja mediji in prenikev.

Za celo leto vsega leta na Ameriki	Za New York za celo leto	87.50
In Canada	za pol leta	82.50
Za pol leta	za Incassorovo za celo leto	67.50
Za četr leta	za pol leta	52.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
ISSUED EVERY DAY EXCEPT Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$2.00

Advertisement on agreement

Dopisni bres podpisne in osnovni so ne pritožbe. Denar naj se blagovori po Money Order. Pri spremembni kraju naravnika prosimo, da ne namesti predhodno bivališče naznam, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Vojna in črna smrt.

V svojem članku, katerega je priobčil v American Journal of Sociology je potegnil James W. Thompson, profesor na vseuniverzitetu v Chicagu nekaj zanimivih paralel med postdicami velike svetovne vojne ter dobo, ki je sledila Črna smrt, namreč veliki kugi, ki je divjala v Evropi v letih 1348 in 1349. Črna smrt je umorila nekako trečino prebivalstva zapadnega sveta. Oni, ki so ostali pri življenu, so bili strasno omajani. Prebivalstvo so bila izkorjenjena in ekonomski sistem je bil omejan, prav kot v zadnjem času v Evropi vsled svetovne vojne. Mr. Thompson najde čudovito sličnost med obema dobnama:

— Presenetljivo je videti, kako slične so bile pritožbe takrat omirja, katere je čuti sedaj: — ekonomski zmenjava, socijalni nemir, visoke cene, profitarstvo, poslabšanje morale, pomakanje produkcije, industrijska brezbrinost, socijalna in verska hišterija, počasnost, lakomnost, slaba administracija, propaganje dobriljeg. —

Kadar pa se lotimo posameznosti, ni analogija tako jasna. Prva posledica Črne smrti je bila, da je postal velik prebitek blaga, kajti ena tretina konsumentov je izginila. Cene so pričele padati. Končki je bil pred Črno smrto vreden štirideset angleških šilingov, ki je bil pozneje prodan za šest ali sedem šilingov. Druge živali so bile se cenejše. Živila je blodila po poljih in travnikih, kajti nikogar ni bilo, ki bi jo zgnal skupaj.

Kakor hitro pa se je porabilo zaloge, katerih je bilo v obilici iz vzkrovkov, katere smo navedli zgoraj, se je pojavilo rešično pomankanje. Producija je bila razorganizirana ter ostala celo leto kaotična. Primanjkovalo je delavec, plače so štigale v višino in naenkrat se je izpremenilo delavne ure in druge delavne pogoje. Vlad Anglije in Francije sta skušali spraviti "delo nazaj na njegovo mesto" s tem, da sta sprejeli postave, ki so določale maksimalne plače. Vlade so tudi skušale omejiti cene vsakdanjih potrebščin s pomočjo postav. Noben teh poskušov pa ni bil uspešen.

Ker je bila družba omajana prav do svojih temeljev, ni prav nič presenetljivo, da je sledila doba nemoralnosti in vulgarnosti. Feudalno plemstvo je bilo hudo prizadeto, ne pa vsled kuge, temveč tudi vsled težkih časov, ki so ji sledili. Novi bogatini, ki so se naenkrat pojavili, niso znali niti okusa, niti manir. S fevdalnim plomstvom pa je šel tudi stari vladajoči razred, ki je kontroloval vlad in njegovim članom so sledili nekompetentni in omahljivi ljudje. Profesor Thompson pravi, da je danes splošno čuti pritožbe glede politične in administrativne korupcije, glede prevladovanja in povračanja štivila zločinov, glede lahkomiselnosti, poslabšanja morale, visokih cen, profitarstva, ekstravagance, brezbrinosti ter glede industrijskih in farmskih stavk. Iste pritožbe je bilo čuti tudi v štirinajstem stoletju.

Ničesar novega ni pod solnečem. Če bi človeštvo le hotelo študira, ti svojo lastno zgodovino, bi brez dvoma našlo tam rešitev vseh sedanjih problemov. Da se nočemo lotiti v te naloge, je eno izmed dejstev, ki delajo reformatorjem največ preglavice.

Nekaj tolžbe pa je kljub temu mogoče najti v dejstvu, da je človeštvo tudi brez uporabe kakke kolektivne inteligence v preteklosti vedno prišlo preko svojih bolezni in čeprav so bili mogoče prav tako resnega značaja kot so one, ki nas tarejo sedaj.

Dopisi

Duryea, Pa. bo tam v veliko pomoč. Priporočam vse, kar bi pa, da bi tudi drugi kaj poslali, da bodo vedeli v starem kraljestvu, da se tudi v Ameriki živeči Slovenci zanimajo za napredek vseki dan, tudi na zasluzi se ravno preslabo. Samo ljudi je dosti bres delata, ker se delo težko dobi. Kar se pa tice življenskih razmer, so pa tudi take kot povsod. Če zaslužiš par centov več, že kapitalist gleda, da bi ti jih vzel načaj, da mu boš zastonj delal. No, potem pa nam se ne privoščijo kozača ječmenova. Če ima človek se kakšno kapljico kalifornijske, se se zavabi včasih z njim ter preživi v veselju kako nro svoje radosti, da pozabi svoje križe in težave.

Na družvenem polju pa še dobro napredujemo. Akoravno nam je malo Slovencev v tej naseljni, se razumemo tako kot li drugi drugači ne poznali. Ako eden gre po poti in drugega vidi, že steče pred njim, kako bi hotel reči: prijatelj, ne poznam te. S tem pa tudi pokaže, da te ne ljubi. Ko bi bili vsi drug z drugim, bi' pribredili kako slovensko-veselje ali skupaj ter se zavrteli kot listi pa veliko napredka.

Frank Caheven,
410 Foster St.

Wheatland, Pa. Kot naročnik tega lista se moram tudi jaz enkrat oglašiti iz te naše male naselbine.

Z delom gre bolj slab v sedanji času. Deta se 2-3 dni v tednu. Kakor se čuje, se bo še to vstavlja.

Na kljub takšnim razmeram se dolgokljuna šorklja kaj rada ogleša in posoti to ali ono družino.

Tu sem v Wheatlandu je pred kratkim dosegla iz starega kraja sestra gospa Marija Rupnik. Dom je iz Hoteleriese na Notranjskem od družine Leskovec. Bila je prijavljena med tukajšnjimi Slovenci. Pa prišel je ženin, ki je deloval na Bessemer, Lawrence County, Pa. Poročena sta bila v cerkvi sv. Antona na Bessemerju. Ženin John Jevnikar je domur iz Šentjernejke fare na Dolninskem ter je dobro poznan in priljubljen med bessemerskimi rojaki. Svatu se je vrnila dne 2. aprila v prostor Ignacijevi Čedina. Nabralo se je \$18.75, ali v kronah 2500. Lepa hvala vsem, ki so darovali to malo sveto, ki pa linda. Jakob Trojar iz Farella, že precej vojaških kolonij in je v New Yorku. Sužnje se vklepa

Pa, je prav pošteno raztezal svoj večina prejšnjih rebelov moralno ter nam delal veselo urice, za prijeti za plug. Na zemljo se je kar se mu zahvaljujemo. Hvala tudi naselju precejsnje štivo in Nemcov in Italjanov. Obregonova Antonia Gorenc ter tovaršem, ki vlada gre na roko, vsem inozemskim delavecem, katerih namen je demu paru pa kličem: Bog vaju naseliti se na farme in obdelovati živi, bila srečna v novem stanu!

Poročevalce.

Thomas, W. Va.

V tej gorati pokrajini smo imeli celo zimo gorko in prijetno vreme, tako da se je vigred prebudila prezgodaj. Vrtovi so posejani že z vsakovrstnim semenom. Danes, 10. aprila, je pričel padati sneg, ter se vsiplje v precejsnji unozimi. Kdove koliko ga bo se padlo.

Z delom smo ravno tako na slabem stališču kakor po celi Ameriki.

Dolgo vrsto let zamujena ideja je prišla Slovencem na povrzo, namreč za Slovenski Narodni Dom. Ta ideja je za Slovence zelo potrelna in prekoristna. Thomas sam nima sploh nobene dvoran, ki bi odgovarjala potrebam. Slovenci si potiskamo po beznicih tukaj.

Prejšnje let zamujena ideja je prišla Slovencem na povrzo, namreč za Slovenski Narodni Dom. Ta ideja je za Slovence zelo potrelna in prekoristna. Thomas sam nima sploh nobene dvoran, ki bi odgovarjala potrebam. Slovenci si potiskamo po beznicih tukaj.

Klub vsem gori omenjenim težkočam, kater so le povrse, se bo gotovo pojavit pesimizem in

nam celo idejo oviral ter tolmacil. Zato opozarjam Slovence in Hrvate, da se varujejo takih agentov, ki prodajajo zemljo v Mexico. Veliko ljudi kupi takoj zemljo, ne ali temu se nismo mogli izogniti, ker drugega prostora nismo imeli.

Klub vsem gori omenjenim težkočam, kater so le povrse, se bo gotovo pojavit pesimizem in

nam celo idejo oviral ter tolmacil. Zato opozarjam Slovence in Hrvate, da se varujejo takih agentov, ki prodajajo zemljo v Mexico. Veliko ljudi kupi takoj zemljo, ne

da bi jo poprej videli. V največ

slučajih je tako prodana zemlja v močvirju ali pa v hrialih in je

sploh nemogoče obdelovati. Sem je prišlo precej Nemec, kateri so bili na ta način ogoljufani

in so izgubili na tisoče dolarjev.

Vkratko čas bo obiskal nekaj agentov Slovencev v St. Louisu in Clevelandu, kateri je po narodnosti avstrijski Nemec, ki misli

prodajati zemljo v Mexico. Pred

napravitev zemlje v Mexico, obrnite se name na natančna pojasnila, ker ne želim, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natančna pojasnila, da bomo vredni imena, da smo Slovenci! Ako hočemo na predvsi, moramo biti trezno mišljenci. Kadar so žive razburjali, ne moremo pojaviti, niso znali, da bi bili Slovenci ogoljufani od takih požeruhov. Tukaj v resnicu želim, da se bi pričela tu v Mexico slovenska in hrvatska kolonija. Jaz poznam deželo in zemljo tukaj, sem zmožen jezik in sem pripravljen pomagati Slovencem in Hrvatom, kar je v moji moči. Kdor se zamaši za natanč

Slovenski farmerji in domači gnoj.

Precjescje stevilo Slovencev se nahaja na farmah v Ameriki. Kupili so si kmetije, da si bodo s tem izboljšali življenje na stara leta. Večinoma vsi imajo še tisto navado, da z gnojem ravnava kot z navadnim blatom, pri tem je pa kmet veliko na zgubi. Ako bi farmerji vedeli cene dragocenosti gnojnico in pa snovi, katere se nahajajo v gnoju, potem bi gotovo drugače postopali z ravnajem gnoja.

Gnoj bi moral imeti tla ali gnojice s cementom tlakano. Tla bi morala nekoliko viseti, pri nižji strani bi morala biti izkopana jama ter s cementom ometana, tako da bi se gnojnica seejala v to jamo. Gnoj bi moral devati v okrogle ali pa štirivoglate kupe, da bi ne izgubljalo dušika. Nad gnojem je potreba napraviti streho tako, da ne bi bila na potu, kadar se pride z vozom do gnojnišča. Streha bo branila, da ne bo dež izpiral najdragocenijih snovi iz gnoja.

Za živinsko steljo rabimo nadvo listje in slamo. Slama daje najboljši gnoj in ta se napije živinske sealnice. Če se tak gnoj deva na kup, se potem pritegnj stiskati in pri tem se tudi gnojnica izceja v jamo, če je jama narejena pri gnojnišču. Zato je pa zelo priporočljivo večkrat polivati gnoj z gnojnico. Večkrat se dobi prilika kupiti kako staro pumpo in ta se lahko rabi pri jami. Kar gnojnica ostane, napravite si lajto, s katero boste lahko odpetjavali gnojnico na polje ali senožeti, ker gnojnica je takojšnja pomoč rastlinam.

V gnuju oziroma gnojnici se nahajajo tri najbolj važne snovi, katere dajejo moč razčim rastlinam, da lažje dihajo in se gibljejo. Te snovi izboljujejo zemljo in mnogo razne rastline. Snovi, kakor jih Amerikanec nazavajo, so nitrogen, phosphoric acid in potash. Živinsko blato je zelo bogato na fosforini kislini, dočim je živinska sealnica bogata na dušiku in pa na kaliju. Najbolj bogat na kaliju je pa pepelek. Ima tudi v sebi fosforne kisline. Ako bi še imel dušik, bi bil glavnognojilo. Pekel ima 15 odstotkov kalija v sebi, ima tudi 4 odstotke fosforne kislino in je izvrstno gnojito za detišča in travnike. — V živinski sealnici se nahaja v 1000 litrih 7 kilogramov dušika, v konjski v 1000 litrih 12 kg, v svinski pa v 1000 litrih 3 kg dušika. Da je slab gnoj, je vzrok, ker svine redimo z bolj mokro hrano. Najboljatejši je pa ovčji gnoj, ker tam v 1000 litrih 14 kg dušika. Konjski gnoj je bolj gorak in kdor ne bo pazil nanj, se mu bo vnel in potem je spriden. Živinski gnoj je pa bolj mrzel, zato je pa dobro, da konjskega mesamo z živinskimi.

Torej, kakor se razvidi, so te tri snovi edine, katere dajejo moč zemlji in pa rastlinam. Ali jih bomo pustili, da jih bo dež izpiral iz gnoja? Jaz mislim, da kdo ima takole veselja, da si kupi kmetijo, bo tudi gledal, kako mu bo več noter nosilo. Torej mi moramo paziti na gnoj, da ne izhlapi, da gnojnica ne bo šla v zemljo.

Umetni gnoj stane denar, dočim je v gnojnici ravno takšna snov, samo paziti je treba, da je ne izgubimo. Izpran gnoj ni za drugega, kakor da dela črno zemljo, ampak ako je zemlja od gnoja črna, s tem še ni rečeno, da bodo rastline take, kakor bi bile, če bi se nahajale v gnoju gori omenjene snovi.

Odkar hodim po ameriških farmah, še nisem dobil nobenega, da bi imel tako vpeljan sistem pri domačem gnoju, samo pri nekem Slovenem sem dobil, da je delal gnoj na kup, pa so se mu ameriški farmerji posmehovali, da je brezpotrebno truditi se z gnojem, perdro se vozi na njivo. Ta rojak mi je povedal, da je tedaj molčal. Ko je pa prišlo poletje, se je videla velika razlika na rastlinah. Ta razlika je sedaj tudi Amerikaneem odpirala oči in tudi oni delajo sedaj tako kot je naš rojak.

Torej vidite, rojaki, da je veliko ležeče na domačem gnoju. Vzemite semo primer: Ako se človek najde počenega krompirja, ne bo nikoli tako dolgo sit po njem, kot bo, če se najde kuhaneva, ker v kuhanem krompirju ne pasti voda, da bi redina snov slala iz njega.

Marsikateri pravi: Moj oče je Polkovnik Polajnar je bil svoje-

tako kmetoval, bom pa še jaz. Po mojem mnenju to ni pravilno. Naši stari očetje niso nikoli slišali o nobenih snoveh v gnoju in ako oni niso vedeli bolje kmetovati, je dolžnost potomev izboljševati kmetijski stan.

Ko sem bil v newyorski državi, dni. Čas, ki mu je odmerjen, zase sem se pogovarjal z vplivno osebo pravila v zmanjšostih in lažeh. Le o poljedelstvu. Mož mi je rekel, v srečnih trenutkih, o božjih da kmetijske šole v Ameriki so urah, se odpre nadomada kelih veliko iznašle, kar bi zelo ko njegove duše, zatrepečeno strune ristilo kmetom, ampak se noben njegovega pravega bitja. Vzdržimo se znamna stvar.

Jaz vedno mislim, da bi naši sirana, komaj še čutna čuvsta, ljudje vpoštevali dobre nasvete. Otci njegove pogledajo široko in ako bi imeli slovenski kmetje kak radostno; zakaj ugledale so res slovenski listja svoje glasilo in nico.

Ivan Caukar.

List naj bi bil že katerikoli hoče, Robje povsod enaki so! Pretepaj jih, v obraz jim pljuvaj! Stora v njem, in v tem delu bi se In brej jih, teptaj in suvaj lahko pončevalo razne farmam in vihti jim po hrbitih bič — potrebne stvari. Ker pa iam do o, to ne deč, ne škodi nič!

ies ni to mogoče, prositi moramo Le reei jim besedo sladko, za prostor v listih, da se katerikrat priobči kakšna stvar. Veliko In ta spozna njih pamet kratko, je še, kar bi zelo koristilo ljudem. Da pa ljudje še nimajo pojma o marsikaki stvari, jim ni zame, ker niso imeli prilike se seznaniti s kako novo idejo.

Rojaki, te besede sem napisal z namenom, da bi vam kaj korigiral. Ako bi pa imeli kak list za glasilo, bi lahko napisal še več poučenega za kmetovanje.

John Zulich.

Anton Ašker.

Sad trpljenja je veselja up.

Anton Medved.

Sad veselja je spomin strup,

Anton Medved.

Saj bolje pozno kot nikoli.

Josip Stritar.

Iz Slovenije.

Na smrt osojena.

Labi 2. decembra je našel 11-letni deček Keberl v Dravi mrtvega otroka. Deček je obvestil policijo, ki je izsledila, da je otrok 20letne Alojzije Rojs, katera stoji živ v Mariboru, ona pa je odšla pred petimi leti v Zagreb, kjer je dobila otroka in ga potem izročila materi v oskrbo. V decembru je mati zbolela, nakar je prišla hči po otroka. Dne 2. decembra je Alojzija Rojs s svojo mlajšo sestro in otrokom Antonom Boštjančičem je po neprevidnosti obstreli z dvocevkoj njegov brat. Težko ranjenega enem pa ji je zagrozila, da mora so prepeljali v Ljubljano v bolničči. Morilka je najprej trdno vratno tajila svoj zlačin, pozneje pa je priznala. Povedala je tudi, da ji je njen ljubimec svetoval, da ne bo vnel in potem je spriden. Živinski gnoj je pa bolj mrzel, zato je pa dobro, da konjskega mesamo z živinskimi.

V Metliki je stekel pes popadel na umori otroka. Morilka ni kašala nobenega kesanja. Celo njen tatnik, dr. Haas je predlagal, naj se morilka obošodi. Njena mati je izpovedala najhujšo. Mariborski potoritki so enoglasno potrdili vprašanje umrca, nakar je tam kašken prav star pes, katere sodni dvor odsodil morilko na smrt na vešilih. Ona je jezno odgovorila, da ne sprejme kazni.

Vojaška vstaja pred poroto.

Iz Maribora poročajo: Pred takojšnjim porotom se je vršila razprava proti Franu Ogritzu iz Sv. Florijana pri Rogatcu, ki je 22. julija 1919 bil eden glavnih krivcev vojaške vstaje in ki je s partovari vložil takrat s kramponi v blagajno topničarske vojašnice in bolnice ter vzel iz nje 99.780 kron, katere je deloma razdelil med 40 upornikov, večji del pa obdržal zase. Kasneje je pobegnil v Gradec, a so ga tamkaj prijeti in prepeljali v Ljubljano, kjer pa je iz bolnice usel. Prijeli so ga nova in je 18 mesecev sedel v preiskovalnem zaporu. Tudi v vojaških zaporih je skusal organizirati vstajo. Pred porotnim sodiščem je priznal krivido in prosil za milostno sodob. Obojen je bil na 18 mesecev težke ječe.

Tatvina dolarjev.

Iz Zagreba javljajo, da je Stefan Lasta, 21 let star, nizek in vitez, sumljiv tatvina 2000 dolarjev na zagrebškem kolodvoru. S seboj ima 320 dolarjev. Odpotoval je čez Karlovac baje v Ljubljano.

Nočni napad.

Korektor Delniške tiskarne v Ljubljani se je v soboto 12. marca pozno ponoči vračal proti domu v Spodnjo Šiško. V neki ozki in temni ulici mu je prisel nasproti sumljiv človek. Vprašal ga je: "Kdo je?" Človek mu je osorno odgovoril: "Detektiv!" Hkrat pa je tudi sprožil samokres in Žagarja težko ranil v levo stegno. Žagar, ne zmoreč se za poskodbo, je z vso močjo prijal napadalca ter začel klicati stražnika na pomoč. Stražnik je prihitel in drugega napadaleca odvedel v zapor.

Smrtna kosa.

V Mariboru je dne 11. marca umrl po dolgi in mučni bolezni Anton Kalister, bivši podpredsednik Tržaške poslovnice in hranilnice ter znan tržaški rodoljub. Že meljske ostanke blagega pokojnika so prepeljali v Trst.

Pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji je umrl Ivan Kosi, nadučitelj v pokoju, v 76. letu starosti.

Kap ga je zadela.

V nedelji 13. marca okoli 7. ure zvečer se je polkovnik v pokoju Ivan Polajnar poslavljal na Frančiškanskem mostu v Ljubljani od svojega prijatelja podpolkovnika Jevnikarja. Na nagloma mu je prišlo zelo slabo, Jevnikar je hitro poklical izvoščka, ki ju je odpeljal na dom v Komenskega ulici št. 7. Potoma je Polajnar vse za razne dobre namene, sumrl. Zadela ga je kap. Polkovnik Polajnar je bil svoje-

Aforizmi.

Resnično živiljenje je umetnost in umetnost je nijansa. Vsakdanost s svojimi kričecimi, zlaganimi barvami ne trpi nijans in ubija umetnost. Človek se pokori njeni nasilstvu ter jo daruje devetindeset odstotkov svojih

STRIC SAM hoče napolniti vašo zalogo.

Vsek dom zahteva redilno hrano. Vsak predal v zalogi naj bo napolnjen s hrano za vsako potrebo — za nepričakovane gosta, za hitro odločen izlet, za malico ali večerjo, kar mora biti v naglici.

Stric Sam vam bo napolnil zalogo. Ravnega za tukaj prilike je vojnemu departmentu mogoče dati vam na razpolago meso v kanah izborne kakovosti. Vse skrbno preiskano ter s znamenjem vojnega departmenta, da je dobro.

Lačen možak hoče mesa. Roast Beef v kanah, Corned Beef Hash, priprosta hrana brez okraskov, vedno uporabna, mišice gradeča; lahko jo je kupiti v velikih množinah.

Zaboji mesa v kanah po CENAH NA DEBELO — skoraj eno tretino in za manjšo ceno kot je isto meso, katerega kupite danes v mesnicah. (Pošljite spodnji kupon, da boste dobili vse podrobnosti glede popustov.)

Damo VAM svet: Kupovanje na veliko, zmanjša ceno ter je dobičkanosno za posameznika. Sklicite svoje prijatelje, sorodnike in sosedje vaše soseške. Sestavite proračun, koliko bi potrebovala vsaka družina ali posameznik. Seštejte skupaj ter določite po seznamu cen na debelo, cene in popuste za zahtevano množino. Potem izberite zastopnika, ki naj kupi to meso v kanah zaeno ter naj ga naroci na označeni naslov. Klubi, občine ali družine naj se poslužijo te ponudbe. Tak način kupovanja vam garantira popust in s tem velikimi prihranki ste na dobičku.

Pomnite:

Canned Roast Beef in Corned Beef Hash vojnega departmenta so najboljše kakovosti, skrbno spravljene. Na svoj cilj bo meso dospelo sveže.

I funt kan je po 48 v zabolju;
2 funta kan je po 24 v zabolju.

NAJMANJŠE NAROČILO JE ZA \$250.00

Pošljite kupon za popustno ponudbo. Cene na debelo.

Zaboji pripravljeni za odpošiljatev.

**Znižajte cene svoje hrane.
Imejte zaloge napolnjene.**

WAR DEPARTMENT MESO V KANAH

Blago je mogoče naročiti s sledečih točk:

Brooklyn, N. Y., 59th St. and First Avenue.

Boston, Mass., Army Supply Base.

Chicago, Ill., 1819 W. 39th St.

Atlanta, Ga., Transportation Bldg.

San Antonio, Texas.

San Francisco, California.

CHIEF,
Surplus Property Branch

Office of the Quartermaster General
Munitions Building
Washington, D. C.

WAR DEPARTMENT

Chief, Surplus Property Branch,
Office of Quartermaster General, Dept. G. N.
Munitions Bldg., Washington, D. C.

Prosim pošljite podpisemu vse podrobnosti glede popustov, ki so dovoljeni pri kupovanju na debelo Canned Roast Beeta, Canned Corned Beeta in Corned Beef Hasha.

Vaše ime:

Cesta:

Mesto in država:

(Glas Naroda)

